

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 16. maja 2014. god.
Br. ref.: RK623/14

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI08/14

Podnosilac

Skënder Gashi

**Ocena ustavnosti rešenja Vrhovnog suda Kosova,
Rev. br. 118/2010, od 4. marta 2013. god.**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Robert Carolan, sudija
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Kadri Kryeziu, sudija i
Arta Rama-Hajrizi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo g. Skënder Gashi (u daljem tekstu: podnosilac zahteva), sa prebivalištem u Opštini Klina.

Osporene odluke

2. Podnosilac zahteva osporava rešenje Vrhovnog suda Kosova Rev. br. 118/2010, od 4. marta 2013. god., koje mu je uručeno 23. septembra 2013. god.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je ocena ustavnosti rešenja Vrhovnog suda Kosova Rev. br. 118/2010, od 4. marta 2013. god., kojim su prema tvrdnjama podnosioca zahteva povređeni članovi 22 [Direktna primena međunarodnih sporazuma i instrumenata] i 46 [Zaštita imovine] Ustava Republike Kosovo.

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na članu 113.7 Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), članu 47 Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon), i pravilu 56 Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Sudom

5. Dana 20. januara 2014. god., podnosilac je podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
6. Dana 7. februara 2014. god., predsednik Suda je odlukom br. GJR. KI08/14, imenovao sudiju Robert Carolan za sudiju izvestioca. Istog dana, predsednik je odlukom br. KSH. KI08/14, imenovao Veće za razmatranje sastavljeno od sudija Snezhana Botusharova (predsedavajući), Kadri Kryeziu i Arta Rama-Hajrizi.
7. Dana 5. marta 2014. god., Sud je obavestio podnosioca zahteva i Vrhovni sud Kosova o registraciji zahteva.
8. Dana 27. marta 2014. god., nakon razmatranja izveštaja sudije izvestioca Robert Carolan, Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Snezhana Botusharova (predsedavajući), Kadri Kryeziu i Arta Rama-Hajrizi, iznelo je Sudu u punom sastavu preporuku o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

9. Dana 25. aprila 1979. god., opština Klina je rešenjem, 04-462-2/2 eksproprisala deo katastarske parcele, br. 1911, u površini od 0.06,79 ha, koja je na osnovu ugovora o kupoprodaji, overenim pod brojem 504/75 od 7 decembra 1975. god., iz vlasništva podnosioca zahteva upisala u posedovni list br. 220 KZ-Drnsnik.
10. Dana 26. aprila 1979. god., opština Klina je rešenjem, 04-462-2/2 eksproprisala deo katastarske parcele, br. 1900/3, u površini od 0.03.70 ha, od podnosioca zahteva, koja je prema upisu u posedovnom listu, br. 360 KZ-Drnsnik bila u vlasništvu podnosioca zahteva.

11. Dana 29. juna 1979. god., opština Klina je rešenjem, 04-462-2/2 eksproprisala deo katastarske parcele, br. 1908, u površini od 0.07,30 ha, koja je prema upisu u posedovnom listu, 321 KZ-Drnsnik bila u vlasništvu brata podnosioca zahteva, sada pokojnog Hamit Gashi. Dana 14. maja 2001. god., podnosilac zahteva je na osnovu ugovora o zameni, Leg. br. 658/2001 od., postao vlasnik te parcele.
12. Na osnovu gore pomenuta tri rešenja, opština Klina je eksproprisala ukupnu površinu od 00.17,79 ha za izgradnju stambenih objekata i puteva.
13. Dana 19. jula 2002. god., podnosilac zahteva je podneo tužbu pred Opštinskim sudom u Klini da mu opština Klina nadoknadi novčanu protivvrednost za eksproprisano imovinu, jer on nije primio nadoknadu za ovu nepokretnost ili, kao alternativu, da mu se dodeli građevinsko-urbano zemljište u protivvrednosti na trajno korišćenje u Klini.
14. Dana 24. januara 2008. god., Opštinski sud u Klini presudom C. br. 150/2006 usvaja kao osnovan tužbeni zahtev podnosioca zahteva i nalaže sledeće:

“OBAVEZUJE se tužena Opština Klina da u roku od 15 dana od uručivanja ove presude, na ime naknade za eksproprisano zemljište, dodeli tužiocu Skënderu Gashi iz Kline, urbano-građevinsko zemljište na trajno korišćenje u Klini, na mestu za koje se izdaje dozvola za izgradnju, u površini od 00.17,79 ha, u protivnom, u nemogućnosti dodeljivanja građevinsko-urbanog zemljišta za koje se izdaje dozvola za izgradnju, isplati na ime naknade, novčanu protivvrednost za eksproprisano zemljište u površini od 00.17,79 ha, iznos u visini od 266.930.00 evra, sa zakonskom kamatom koju poslovne banke na Kosovu isplaćuju svojim klijentima na oročena sredstva, počev od 03.06.2005. godine pa sve do konačne isplate.“

“Tužena se takođe obavezuje da u istom roku tužiocu isplati i nanetu štetu uništavanjem stabala voćaka na eksproprisanom zemljištu u visini od 10.080.00 evra, takođe sa zakonskom kamatom, počev od 03.06.2005. godine pa sve do konačne isplate.“

“Tužena se obavezuje da u istom roku tužiocu nadoknadi i troškove parničnog postupka u visini od 2.605.00 evra.“

15. Protiv presude Opštinskog suda u Klini C. br. 150/2006 od 24. januara 2008. god., opština Klina kao tužena, blagovremeno je uložila žalbu tvrdeći bitne povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primene materijalnog prava, sa predlogom da se pobijana presuda preinači i tužbeni zahtev tužioca odbije kao neosnovan, ili isti ukine, i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno razmatranje i odlučivanje.
16. Dana 12. aprila 2010. god., Okružni sud u Peći, presudom Ac. br. 220/08, preinačava presudu Opštinskog suda u Klini, C. br. 150/06 od 24. januara 2008. god., i nalaže sledeće:

“ODBIJA se u potpunosti kao neosnovan tužbeni zahtev tužioca Skëndera Gashi iz Kline, kojim je zahtevao da se tužena Opština Klina obaveže da u

roku od 15 dana od donošenja ove presude, na ime naknade za ekspropisano zemljište tužiocu dodeli građevinsko-urbano zemljište na trajno korišćenje u Klini, na mestu za koje se izdaje dozvola za izgradnju, u površini od 00.17,79 ha, u protivnom tj. u nemogućnosti dodeljivanja građevinsko-urbanog zemljišta za koje se izdaje dozvola za izgradnju, na ime naknade u novčanoj protivvrednosti za ekspropisano zemljište u površini od 00.17,79 ha, isplati iznos u visini od 266.930 evra, sa zakonskom kamatom koje poslovne banke plaćaju svojim klijentima na oročena sredstva, počev od 03.06.2005. godine, pa sve do konačne odluke, kao i da se tužena obaveže da takođe u istom roku tužiocu nadoknadi i štetu nanetu uništavanjem stabala voćaka na ekspropisanom zemljištu, u visini od 10.080 evra, sa zakonskom kamatom, počev od 03.06.2005. godine, pa sve do konačne isplate, a takođe na ime troškova parničnog postupka isplati iznos od 2.605 evra“.

17. Protiv presude Okružnog suda u Peći Ac. br. 220/08 od 12. aprila 2010. god., podnosilac zahteva je blagovremeno izjavio reviziju, tvrdeći pogrešne primene materijalnog prava, sa predlogom da se presuda Okružnog suda u Peći Ac. br. 220/08 od 12. aprila 2010. god., preinači, tako što bi presuda Opštinskog suda u Klini C. br. 150/2006 od 24. januara 2008. god., ostala na snazi.
18. Dana 4. marta 2013. god., Vrhovni sud Kosova, rešenjem Rev. br. 118/2010 odbija kao neosnovanu reviziju podnosioca zahteva, izjavljenu protiv presude Okružnog suda u Peći, Ac.br.220/2008 od 12. aprila 2010. god., sa sledećim obrazloženjem:

“U žalbenom postupku, drugostepeni sud je našao da je prvostepeni sud pravilno utvrdio činjenično stanje, ali je pogrešno primenio materijalno pravo, s toga je na osnovu člana 373, stav 1, tačka 4 ZPP-a preinačio pobijanu presudu, i odbio tužbeni zahtev kao neosnovan.“

“Vrhovni sud Kosova je potpunim usvajanjem navoda i pravnog stanovišta iz obrazloženja drugostepene presude, ocenio da je taj sud pravilno primenio materijalno pravo, kada je preinačio presudu prvostepenog suda i odbio tužbeni zahtev tužioca kao neosnovanim.“

“Na osnovu člana 371 ZOO, izmenjenim članom 58 Zakona o dopuni i izmeni ovog zakona, opšti rok zastarelosti potraživanja iznosi 10 godina. Pomenuta rešenja o eksproprijaciji datiraju iz 1979 godine, dok je tužba podneta 19.07.2002. godine, što znači nakon 23 godine. Ovaj sud dodaje da tužilac nije negirao činjenicu da je tužena odmah stupila u posed, i na osnovu člana 20 Zakona o eksproprijaciji korisnik eksproprijacije stiče pravo da stupi u posed ekspropisane nepokretnosti danom pravosnažnosti rešenja o eksproprijaciji, ili danom koji je utvrđen u tom rešenju, ali ne pre pravosnažnosti rešenja o eksproprijaciji, dok na osnovu pomenutog člana isključivo na zahtev predlagača koji je dostavio dokument o tome da je obezbedio sredstva za isplatu, imovina je mogla da se preda u tom posedu, ukoliko je slučaj bio hitan, i protiv tog rešenja je mogao da se vodi upravni spor.“

Navodi podnosioca

19. Podnosilac zahteva tvrdi da je Vrhovni sud pogrešno primenio materijalno pravo i pogrešno je računao rokove zastarelosti. On tvrdi da:

“Glavna činjenica je da je dana 22.03.1989. godine, usvajanjem njenog Ustava, bivša srpska vlast ukinula autonomiju Kosova, njegove organe i pravni sistem, i u takvim uslovima, kada su postojeći zakoni Kosova, na osnovu kojih se stvar tužioca razmatrala pred nadležnim ogranom opštinske uprave, ukinuti, a u međuvremenu i rad organa obustavljen, tako da ovu nastalu pravnu situaciju, gde usled diskriminatorских zakonskih razloga, u razmatranju pravne stvari tužioca službeno nije preduzeta nijedna radnja, ne bi trebalo računati kao zastarelost. Ovo iz činjenice što je reorganizacijom vlasti nakon rata, usled izmene sistema došlo do izmene i karaktera tretiranja stvari, s toga, vreme koje je proteklo, počev od 22.03.1989. godine, u nastavku, računajući i vreme rata i nakon rata, pa sve do podnošenja po drugi put tužbe, ne bi trebalo računati kao takvu zastarelost, tako da, ako su pre rata postojale zakonske prepreke uspostavljene od strane diskriminatorске vlasti, da danas zbog izmene sistema nastave da budu odredbe jedne sada sasvim drugačije prirode.”

20. Na osnovu svega iznetog u ovom zahtevu, podnosilac zahteva traži od Ustavnog suda Republike Kosova da:

“... se usvoji podnesak podnosioca zahteva (...) da se rešenje Vrhovnog suda Kosova, Rev. br. 118/2010 od 04.03.2013. godine poništi kao neosnovano i nezakonito, a stvar se vrati nadležnom sudu na ponovno suđenje i odlučivanje, ili se ponovi parnični postupak na osnovu spisa i materijalnih dokaza priloženih ovom podnesku, koji predstavljaju sastavni deo ovog spornog predmeta.”

Ocena prihvatljivosti zahteva

21. Sud primećuje da, kako bi bio u stanju da reši zahtev podnosioca zahteva, prvo treba da ispita da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom i dodatno obrazloženi Zakonom i Poslovníkom.

22. U tom smislu, Sud se poziva na član 113.7 Ustava, koji propisuje:

“Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.

23. Sud se poziva i na član 48 Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo, koji predviđa:

“Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori.”

24. Štaviše, Sud se poziva na pravilo 36 (2) b) Poslovníka, koje propisuje:

„(2) Sud odbacuje zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključi

...

b) da iznete činjenice ni na koji način ne opravdavaju tvrdnju o kršenju ustavnih prava“.

25. Razmatrajući navode podnosioca zahteva u vezi povreda vezanih za pogrešnu primenu materijalnog prava, i pogrešnog načina računanja rokova Ustavni sud naglašava da, Ustavni sud nije apelacioni sud, kada se razmatraju odluke donete od strane redovnih sudova. Uloga redovnih sudova je da tumače i primenjuju odgovarajuća pravila procesnog i materijalnog prava (vidi, *mutatis mutandis*, García Ruiz protiv Španije [GC], br. 30544/96, stav 28, Evropski sud za ljudska prava [ESLJP 1999-I]. Presude Okružnog suda u Peći Ac. br. 220/08 od 12. aprila 2010. god., i rešenje Vrhovnog suda u Prištini Rev. br. 118/2010 od 04. marta 2013. god., u svojim obrazloženjima detaljno obrazlažu i daju odgovor na ove tvrdnje podnosioca zahteva.
26. Ustavni sud naglašava da podnosilac zahteva nije podneo nikakav *prima facie* dokaz koji ukazuje na povredu njegovih ustavnih prava (vidi, Vanek protiv Slovačke Republike, odluka ESLJP u vezi sa prihvatljivošću zahteva, br. 53363/99 od 31. maja 2005. god.)
27. U ovom slučaju podnosiocu zahteva su pružene mogućnosti da predstavi svoj slučaj i ospori tumačenje zakona za koje smatra da je netačno, pred Okružnim sudom u Peći i Vrhovnim sudom Kosova. Nakon razmatranja postupka u celini, Ustavni sud nije utvrdio da su odgovarajući postupci na bilo koji način bili nepravedni ili proizvoljni (vidi, *mutatis mutandis*, Shub protiv Litvanije, odluka ESLJP u vezi sa prihvatljivošću zahteva, br. 17064/06 od 30. juna 2009. god.).
28. Konačno, uslovi za prihvatljivost nisu ispunjeni u ovom podnesku. Podnosilac zahteva nije uspeo da navede i potkrepi tvrdnje da su mu osporenim rešenjem navodno povređena ustavna prava i slobode.
29. Shodno tome, zahtev je očigledno neosnovan i treba da se proglasi neprihvatljivim u skladu sa pravilom 36 (2) b) Poslovnika.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113 stavom 7 Ustava, članovima 20 i 48 Zakona i pravilom 36 (2) b) Poslovnika o radu, na sednici održanoj dana 27. marta 2014. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI stranama ovu odluku;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u saglasnosti sa članom 20 stavom 4 Zakona;
- IV. DA OGLASI da odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Robert Carolan

Predsednik Ustavnog suda

Prof. dr Enver Hasani